

Консультаційний документ

Найменування суб'єкта владних повноважень: Верховна Рада України

Структурний підрозділ: Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

Тема консультації: Обговорення проекту закону про внесення змін до Закону України "Про телебачення і радіомовлення" (про тимчасове включення програм загальнонаціонального багатоканального (цифрового) мовлення з використанням радіочастотного ресурсу до складу універсальної програмної послуги для забезпечення інформаційної безпеки населення в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації) (реєстр. № 5546, зареєстрований 21.05.2021 р.)

Документи законопроекту

Автори законопроекту: Федієнко Олександр Павлович, Потураєв Микита Русланович, Штепа Сергій Сергійович, Соха Роман Васильович, Горбенко Руслан Олександрович, Брагар Євгеній Вадимович та ін. (загалом понад 30 осіб)

Опис проблеми та пропозиції щодо розв'язання:

В ситуації, яка існує на сьогоднішній день в Україні, частина населення, що проживає в областях, які межують з Російською Федерацією, не має можливості дивитися загальнонаціональні канали, споживаючи натомість російський пропагандистський інформаційний продукт. Це створює суттєві загрози для інформаційної безпеки України та посилює позиції держави-агресора у гібридній війні, яку вона веде проти нашої держави. Особливо гостро це питання стоїть для Донецької та Луганської областей, частина територій яких окупована Російською Федерацією.

На ситуацію, що склалася, впливають ряд чинників. Основним з них є припинення використання аналогової технології телевізійного мовлення в Україні після 2019 року та перехід на цифрове мовлення. Внаслідок захоплення передавальних центрів провайдера загальнонаціональної мережі цифрового мовлення ТОВ «Зеонбуд», а також недостатньо якісного покриття діючими станціями цифрового мовлення, на підконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей (а також у низці інших прикордонних з Російською Федерацією районів) значна кількість громадян України не мають доступу до ефірного цифрового мовлення загальнонаціональних та регіональних каналів. Тимчасове відновлення аналогового мовлення на цих територіях не вирішує проблему. У зв'язку з цим постало питання про розбудову кабельних мереж та перегляд наповнення універсальної програмної послуги.

Універсальну програмну послугу (УПП) визначено статтею 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (далі – Закон) як обов'язок, що покладається державою на провайдерів програмної послуги розповсюджувати (тобто зробити доступним для всіх своїх користувачів) певні радіо- та/або телевізійні канали на бездогвірній основі.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення згідно ч.2 ст.24 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» на засіданнях приймає рішення про затвердження та внесення змін до відповідних пакетів програм універсальної програмної послуги.

На сьогодні до складу УПП включаються телерадіопрограми ПАТ «Національна

суспільна телерадіокомпанія України», парламентський телеканал «Рада», а також місцеві та регіональні ефірні аналогові й цифрові телеканали, що мовлять на території розташування відповідної багатоканальної телемережі провайдера. Програми телерадіоорганізацій, які здійснюють мовлення на загальнонаціональних каналах багатоканальної ефірної телемережі до складу УПП не включаються. Такі програми (телеканали) поширюються провайдерами програмної послуги без використання радіочастотного ресурсу у загальному порядку на комерційних основах, включаючи прикордонні райони з РФ і на території проведення антитерористичної операції. Це несе ризики припинення ретрансляції таких телепрограм.

Законопроектом пропонується тимчасово, до моменту скасування Верховною Радою України визнання Російської Федерації державою-агресором (державою-окупантом) передбачити для мешканців сіл, селищ, міст, районів та областей, де утворені військово-цивільні адміністрації, розширену версію універсальної програмної послуги, зокрема доповнення її програмами телеканалів загальнонаціональної категорії, які відповідно до ліцензій здійснюють багатоканальне (цифрове) мовлення з використанням радіочастотного ресурсу. Це здійснюватиметься за умови виплати відповідної компенсації правласникам з Державного бюджету України.

Метою законопроекту є забезпечення інформаційної безпеки населення у селах, селищах, містах, районах та областях, де утворені військово-цивільні адміністрації - шляхом забезпечення гарантованого тимчасового доступу до вітчизняних програм телерадіоорганізацій, які здійснюють загальнонаціональне багатоканальне (цифрове) мовлення з використанням радіочастотного ресурсу в пакетах провайдерів програмної послуги, до моменту скасування Верховною Радою України визнання Російської Федерації державою-агресором (державою-окупантом), та за умови виплати відповідної компенсації правласникам з Державного бюджету України.

Вплив на заінтересовані сторони (у разі ухвали рішення):

№	Заінтересовані сторони	Можливий вплив
1	Громадяни України, мешканці населених пунктів, де утворені військово-цивільні адміністрації	Забезпечення стабільної трансляції українських радіо та телеканалів; отримання об'єктивної інформації
2	Провайдери програмної послуги	Стабільність контенту, який надається споживачам; уникнення юридичних колізій, розширення абонентської аудиторії
3	Військово-цивільні адміністрації, як суб'єкти владних повноважень	Забезпечення інформаційної безпеки населення; об'єктивне інформування про соціально-політичну ситуацію в регіоні та Україні
4	Телерадіоорганізації, які здійснюють загальнонаціональне багатоканальне (цифрове) мовлення	Отримання відповідної фінансової компенсації з Державного бюджету України, розширення аудиторії споживачів контенту

Форма проведення публічних консультацій:

Консультації проводяться у кількох формах:

- 1) Збір пропозицій у відповідь на оголошення на сайті Комітету шляхом заповнення гугл-форми за посиланням: <https://docs.google.com/forms/d/1YhBrHYANwRMQKZyJC3LTTF4RrcNtYmMnm4yRaO9L710/edit>
- 2) Обговорення на порталі Верховної Ради України для громадського обговорення законопроектів <https://itd.rada.gov.ua/services/pubd/?aname=active>
- 3) Обговорення на онлайн-платформі «ПОРАДА» (<https://porada.ua/>)
- 4) Шляхом адресних консультацій з ключовими заінтересованими сторонами.

Строки проведення консультацій: з 7 по 24 червня 2021 року

Додаткові запитання для обговорення законопроекту (відповіді можна надати в гугл-формі):

- 1) Чи підтримуєте Ви пропонований законопроект №5546?
А саме, законопроектом пропонується внести зміни до абзацу 79 статті 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, №10, ст.43), доповнивши визначення терміну «універсальна програмна послуга»:
«4) до моменту скасування Верховною Радою України визнання певної держави державою-агресором (державою-окупантом), у селах, селищах, містах, районах та областях, де утворені військово-цивільні адміністрації та за умови виплати компенсації правласникам з Державного бюджету України, телерадіоорганізації загальнонаціональної категорії мовлення, що відповідно до ліцензій на мовлення здійснюють загальнонаціональне багатоканальне цифрове мовлення з використанням радіочастотного ресурсу.»
 - а) так, підтримую
 - б) ні, не підтримую
 - в) підтримую з певними застереженнями / законопроект потрібно доопрацювати.

Будь ласка, обґрунтуйте Вашу відповідь.

- 2) Наскільки, на Вашу думку, законопроект вирішує питання забезпечення інформаційної безпеки та донесення інформації загальнонаціональними українськими телеканалами до населення на підконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей?
- 3) Якими положеннями Ви б запропонували доповнити законопроект?
- 4) Чи є доцільним розширення переліку населених пунктів (з числа тих, що розташовані у прикордонних з Російською Федерацією районах у Харківській, Сумській, Чернігівській областях, а також інших прикордонних областях). Обґрунтуйте Вашу думку.
- 5) Які питання, на Вашу думку, законопроект у запропонованому формулюванні не вирішує або недостатньо чітко прописує?
- 6) Чи може законопроект для Вас як представника однієї з груп заінтересованих сторін мати певні негативні наслідки чи завдати певних збитків?

Кінцевий строк надання пропозицій (відповідей): 24 червня 2021 року

Спосіб оприлюднення звіту про проведення: публікація звіту на сайті Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики <http://kompkd.rada.gov.ua/>

Строк оприлюднення звіту: 30 червня 2021 р.